

МОДЕЛЬ ІГРОВОГО ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ (НА ПРИКЛАДІ ВІДОМИХ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ СВІТУ)

***Пітин Мар'ян, Задорожна Ольга**
Львівський державний університет
фізичної культури*

Однією з проблем теорії і методики підготовки спортсменів є кількісне та якісне підвищення рівня передачі інформації та якості засвоєння специфічних теоретичних знань з обраного виду спорту як необхідної передумови удосконалення різних сторін підготовленості.

Обов'язковість спеціальних теоретичних знань при удосконаленні різних сторін підготовленості та водночас відсутність належного науково-методичного обґрунтування теоретичної підготовки у фехтуванні формують актуальні науково-практичні завдання пошуку шляхів підвищення ефективності реалізації теоретичної підготовки.

Аналіз даних нормативно-правових документів, зокрема програм для ДЮСШ з різних видів спорту, та науково-методичної літератури дозволив визначити, що основними засобами формування теоретичної підготовленості спортсменів є лекція, бесіда, пояснення

та коментарі, вказівки і рекомендації, які входять у групу словесних методів, а також показ та допоміжні засоби демонстрації, які належать до групи наочних методів [1, 3].

Враховуючи те, що одним із шляхів підвищення ефективності навчально-тренувального процесу у межах теоретичної підготовки на ранніх етапах підготовки є ігровий метод [3], нами було розроблено настільну гру «Фехто-пазл», спрямовану на формування мотивації, стимулювання пізнавальної діяльності та розширення світогляду юних спортсменів.

Для визначення змісту запропонованого ігрового засобу формування теоретичної підготовленості на ранніх етапах багаторічної підготовки фехтувальників було використано метод експертної оцінки. Було встановлено, що пріоритетним на етапах попередньої та спеціалізованої базової підготовки є формування блоків знань щодо історії зародження і розвитку фехтування, рівень значущості яких був визначений як рівень вище середнього.

Окремими складовими блоку знань щодо історії зародження і розвитку фехтування були наступні розділи: зародження фехтуван-

Рис. Схема ігрового засобу теоретичної підготовки спортсменів-фехтувальників на ранніх етапах багаторічної підготовки.

ня; фехтування в СРСР; фехтування у світі та в Україні; фехтування на Іграх Олімпіад; відомі постаті у фехтуванні, що визначило інформаційну наповненість розробленої алгоритму та в цілому моделі гри «Фехто-пазл».

Основна мета гри передбачає розвиток логічного мислення у спортсменів, які знаходяться на ранніх етапах багаторічної підготовки, та розширення знань щодо видатних фехтувальників світу.

Основою гри є компоненти пазлу, на яких в зменшеному розмірі зображено відомих фехтувальників світу. Для кращого сприйняття на зображенні також присутній спортивний інвентар (рис.).

Алгоритм проведення гри містить наступні послідовні кроки:

Ознайомлення спортсменів зі змістом гри;

Розташування усіх елементів пазлу на столі в довільному порядку;

Пошук відповідних частин і складання на їх основі правильного зображення у відповідності до зразку (або при його відсутності);

Визначення переможця за комплексом чинників (швидкість складання, правильність визначення особистих даних, імен та прізвищ зазначених спортсменів, визначення основних спортивних здобутків тощо);

Аналіз та обговорення результатів гри з зазначенням переваг та недоліків проведених дій учасників.

Основне змістовне наповнення гри складає інформаційна довідка про відомих фехтувальників світу, яка містить три блоки.

Перший блок – «Відомі фехтувальники-рапіристи»: Едоардо Манджаротті, Джованна Трілліні, Валентина Веццалі, Бенжамін Кляйбрінк, Андреа Кассара.

Другий блок – «Відомі фехтувальники-шпажисти»: Павло Колобов, Фабріс Жанне, На Лі, Тімеа Надь, Брітта Хайдемманн.

Для універсалізації запропонованого ігрового засобу та водночас диференціації для різних вікових категорій спортсменів-початківців можна використати наступні варіанти: зміна форми і розміру частинок пазлу; зміна кількості частинок пазлу; зміна кількості фото для демонстрації на цілісному зображенні; зміна сюжету зображень спортсменів (спортивні, побутові, хобі, соціальні та ін.).

Перспективи подальших досліджень передбачають розробку моделі ігрового засобу для формування знань з фехтування («Фехто-пазл») на ранніх етапах багаторічної підготовки на прикладі видатних фехтувальників України.